

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

мај 2020 / број 41

5/2020

ТРАНСПОРТ

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година IV, број 41, МАЈ 2020.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанези;

мр Јован Чанак;

дипл. екон. Маја Јовановић, виши
буџетски инспектор у Министарству
финансија;др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи
саветник у Министарству финансија**Технички уредник:**

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашевић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657**ПОСЛОВНИ саветник** : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cmМесечно. - Друго издање на другом
медјуму:Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

*„Не можемо да ућинимо на то с које ће ситране ветар дувати,
али можемо да додесимо једра.“*

Фјодор Достоевски

„Боже, хоће ли се икада ујутро пробудити, ући у канцеларију и почети да ради, а да пре тога нема макар један телефонски позив уплашеног клијента који је „нешто чуо“ или колеге књиговође који више није сигуран у оно што је до јуче знао јер су „нешто рекли“ у групи на Фејсбуку или је чуо на телевизији“, размишља Марица док у петак фарба јаја.

Прошлог викенда осванула је фамозна Уредба о фискалним погодностима и директним давањима. У понедељак је већ имала мигрену, у уторак се цео дан тресла од стреса, а у среду је добила напад панике, док је у четвртак све било много јасније јер су недоумице углавном биле отклоњене. Наравно, у четвртак се посвађала са Милутином.

Како радионица не ради већ месец дана, Милутин је углавном у кући. И шта друго да ради него да посматра своју жену и поставља јој дијагнозе. „Марице, смири се, куд летиш, тек је понедељак, до Великог петка ће се разјаснити та твоја уредба, па ћеш онда објаснити и клијентима“, почео је Милутин седмицу. Марица му је то прећутала. Наставио је у истом тону до четвртка, када Марица више није издржала: „Гледај своја посла, Милутине, ја сам добро. Овај наш посао је такав, стресан и недоречен, променљив и ограничен роковима, сваки нормалан књиговођа се тресе!“ „Ма немој“, мирно ће Милутин, „а шта ћемо са оним роковима које сама себи постављаш, да мораш све да урадиш сад и одмах, без обзира на то што би сутра мирне главе завршила исти посао за упола мање времена. Која фурија те гони, мила Марице, зар си престала да мислиш својом главом?“

Фарба Марица јаја, а телефон не престаје да звони. Вришти предузетник пензионер на њу кад му је рекла да не може да добије директна давања од државе, као да је она тако одлучила. Псује предузетник који је ставио радњу у мировање и одјавио све запослене, као да она тада није саветовала да сачека који дан, да не жури. Хистеришу колегинице које су баш сада у групи прочитале да директна давања могу да се искористе и за исплату априлске зараде у мају, али да нису сигурне јер Цаца мисли да није тако, а Јаца није сигурна. Улази Милутин у кухињу, погледа значајно у Марицу, па у њен телефон, а она му само климну главом. Угаси Милутин телефон, па седе да гледа како се она божанствена црвена боја пресијава преко јаја. Велики је празник, треба мислити на породицу, на мир и здравље, а од уторка ће свакако да се заврши све по реду од послова онако како надолазе. Мери треба имати – мери и мало стрпљења. Излази Милутин из кухиње и носи угашени телефон да га стави у неку фиоку да га Марица случајно од „неиздржа“ не упали, па успут додајује: „А ти, Марице, у уторак лепо пошаљи својим клијентима један цитат нашег чика Душка Радовића, можда ће мање бити љути на себе, на тебе и на универзум“:

„Живот је леп! Много лепши него што сте заслужили! Уживајте у животу, када сте већ имали среће да се родите! Тако сте случајно и лако дошли до живота, а толико сте му пронашли мана! Ко уме да се радује – има чему да се радује! Ко уме да пати – често пати и без разлога!“

Ако вас новац опседа, ако патите због тога што нисте богати, израчунајте и сами: колико милиона долара вреди само једно ваше око! Срам вас било! Страшно сте глупи и незахвални! Немојте ми само причати о томе шта сте све заслужили, а нисте добили, јер ћу вам ја лако пронаћи шта сте све добили, а нисте заслужили.“

др Маријана Жиравец Младеновић

главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“

АКТУЕЛНА ТЕМА

Коментар Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору	6
1 Ко може да користи фискалне погодности и директна давања	7
2 Фискалне погодности за привредне субјекте правна лица	8
2.1 „Пријављивање“ за фискалне погодности (и државна давања истовремено)	
2.2 Одлагање доспећа за плаћање пореза и доприноса на зараде до 4. јануара 2021. године	
2.3 Одлагање плаћања аконтација пореза на добит до подношења коначне пореске пријаве за 2020. годину	
3 Фискалне погодности за предузетнике	12
3.1 Предузетник који не исплаћује личну зараду	
3.2 Предузетник који исплаћује личну зараду	
3.3 Предузетник паушалац	
4 Директна давања привредним субјектима у приватном сектору	13
4.1 Предузетници и микро, мала и средња правна лица	
4.2 Неке напомене у вези са исплатом минималне зараде	
4.3 Велика правна лица	
5 Прихватање коришћења пакета мера	19
6 Губитак права на коришћење мера	20
7 Исплата директних давања привредним субјектима у приватном сектору	21
8 ПДВ третман промета без накнаде у здравствене сврхе	23
9 Уплата једнократне новчане помоћи свим пунолетним грађанима Републике Србије	23
10 Забрана исплате дивиденде	23
11 Казнене одредбе	24
12 Закључак у вези са Уредбом	24
13 Рачуноводство директних давања	24
Програм финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства	27
1 Корисници и намена средстава	28
2 Услови коришћења средстава	28
3 Начин реализације програма	29
4 Праћење реализације програма	30
5 Закључак	30
Гарантна шема као мера подршке привреди	30
Померени рокови за подношење ГФИ и пореских пријава за порез на добит и порез на приходе од самосталних делатности	33

РАЧУНОВОДСТВО

Пословање превозника терета у друмском саобраћају	35
1 Услови за обављање јавног превоза терета	36
1.1 Возни парк	
1.2 Радно ангажовани возачи	
1.3 Дозвола за превоз у међународном друмском саобраћају	
1.4 Документација која мора да се налази у возилу	
1.5 Радно време возача	
2 Путни трошкови возача	41
2.1 Дневница возача	
3 Набавка возила и њихово одржавање	45

3.1 Лизинг камиона	
3.2 Закуп камиона од физичког лица	
3.3 Текуће одржавање или инвестиционо улагање у возила	
3.4 Набавка гума	
3.5 Остала улагања	
4 Услуга превоза робе и трошкови превозника	55
5 Ауто-дани (дангубнина)	62
6 Штете	63
7 Рефакција акцизе	64
Састављање консолидованих финансијских извештаја за 2019. годину	70
1 Достављање консолидованих финансијских извештаја	70
2 Нови Закон о рачуноводству и примена код група и консолидованих финансијских извештаја за 2019. годину	71
2.1 Разврставање група према новом Закону о рачуноводству	
2.2 Ослобађање матичног друштва од обавезе састављања и достављања консолидованог финансијског извештаја за 2019. годину	
3 Утврђивање која правна лица улазе у круг консолидовања	76
3.1 Основни критеријум за консолидацију је контрола	
3.2 Губитак контроле над зависним друштвима	
3.3 Почетак консолидације	
3.4 Зависно правно лице у иностранству	
3.5 Круг консолидовања	
4 Претпоставке за састављање консолидованих финансијских извештаја	79
5 Евидентирање улагања у зависна, придружена и заједнички контролисана правна лица код матичног правног лица	80
6 Поступак консолидовања приликом састављања консолидованих финансијских извештаја за 2019. годину	82
7 Поступак консолидовања финансијских извештаја	84
7.1 Консолидовање капитала и учешћа у капиталу	
7.2 Консолидовање и обрачун учешћа без права контроле	
7.3 Консолидовање финансијских пласмана и финансијских обавеза	
7.4 Консолидовање прихода и расхода и потраживања и обавеза по основу камата	
7.5 Консолидовање прихода и расхода и потраживања и обавеза по основу међусобних услуга	
7.6 Консолидовање прихода и расхода проистеклих из интерног промета залиха и искључивање нереализованих интерних добитака и губитака	
7.7 Консолидовање по основу интерне продаје основних средстава	
7.8 Консолидовање инвестиционих некретнина датих у закуп члану групе	
7.9 Консолидовање дивиденде матичног правног лица	
8 Пренос резултата поступка консолидовања из Биланса успеха у Биланс стања	95
8.1 Консолидовање текућег и одложеног пореза	
8.2 Укључивање финансијских извештаја иностраног зависног правног лица у консолидоване финансијске извештаје матичног друштва у Србији	
9 Састављање Консолидованог биланса стања и Консолидованог биланса успеха	99
10 Састављање Консолидованог извештаја о осталом резултату	99
11 Састављање Консолидованог извештаја о токовима готовине	99
12 Састављање Консолидованог извештаја о променама на капиталу	100
13 Састављање Консолидованих напомена уз финансијске извештаје	100

ПОРЕЗИ

Измена Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности	102
--	-----

Измена Правилника о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности.....	103
--	------------

Промет добара без накнаде који се изједначава са прометом добара уз накнаду	104
--	------------

- 1 Узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица..... 106
- 2 Сваки други промет добара без накнаде..... 107
- 3 Исказани расход (кало, растур, квар и лом)..... 109
- 4 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ..... 110

Пореско ослобођење за промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, осим међународних уговора о донацији, кредиту и зајму.....	111
---	------------

Кратке теме: Порез на имовину кроз питања претплатника	115
---	------------

- 1 Мини-хидроелектрана..... 115
- 2 Престанак пореске обавезе: продаја објекта..... 116
- 3 Објект који није оспособљен за коришћење..... 116
- 4 Фирма у ликвидацији..... 117
- 5 Обвезник: власник објекта или купац..... 117
- 6 Утврђивање фер вредности имовине..... 118
- 7 Накнадно улагање на објекту у првим месецима 2020. године..... 119

Кратке теме: Дати и примљени аванси у ПОПДВ обрасцу кроз питања претплатника	120
---	------------

- 1 Дати аванси – грешка у примљеном авансном рачуну..... 120
- 2 Дати аванси – авансни рачун издат са датумом из наредног пореског периода..... 120
- 3 Примљени аванс – сторно издатог авансног рачуна..... 120
- 4 Примљени аванс од страног лица за реконструкцију објекта у Србији..... 121
- 5 Аванс плаћен лицу које није обвезник ПДВ-а..... 121

Кратке теме: ПДВ у грађевинарству кроз питања претплатника	121
---	------------

- 1 Монтирање ватросистема на постојећу инсталацију..... 121
- 2 Обрада дрвета..... 122
- 3 Израда банкина као промет из области грађевинарства..... 122
- 4 Издавање рачуна лицу које није обвезник ПДВ-а..... 122
- 5 Погрешно издат рачун – уместо са ПДВ-ом уз пренос пореске обавезе..... 123
- 6 Погрешно издат рачун – са ПДВ-ом уместо уз пренос пореске обавезе..... 123
- 7 Уговорено одржавање након испоруке објекта..... 123
- 8 Подизвођач на деоници ауто-пута..... 123

Кратке теме: Право на одбитак претходног пореза кроз питања претплатника	125
---	------------

- 1 Право на одбитак приликом опремања пословног простора..... 125
- 2 Право на одбитак претходног пореза по рачуну пољопривредника који је издат без печата 125
- 3 Право на одбитак претходног пореза по рачуну за возило које је унесено као неовчани капитал приликом оснивања друштва..... 125
- 4 Право на одбитак претходног пореза по рачунима који гласе на купца..... 126
- 5 Право на одбитак претходног пореза код обвезника који се бави посредовањем при извозу... 126
- 6 Натурални радат – право на одбитак ПДВ-а..... 126
- 7 Исправка одбитка претходног пореза за опрему која се извози..... 127

ЗАРАДЕ

Пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана за 2019. годину – подношење до 15. маја 2020. године	128
---	------------

1 Обвезници пореза	128
1.1 Резиденти – обвезници пореза	
1.2 Нерезиденти – порески обвезници	
2 Неопорезиви износ	129
3 Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак.....	129
4 Приходи који се умањују за плаћени порез и доприносе за обавезно социјално осигурање	131
5 Приходи који се НЕ узимају у обзир приликом годишњег опорезивања	132
6 Доходак за опорезивање	132
7 Пореска основица	133
8 Пореска стопа	133
9 Пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана	134
10 Уношење података у образац ППДГ-2Р (део 3).....	135
11 Продужење рока за подношење пореске пријаве	137
12 Казнене одредбе	138
Право запосленог на одсуство са рада до три године живота детета	139
1 Одсуство са рада док дете не наврши три године живота.....	139
1.1 Остваривање неплаћеног одсуства	
1.2 Решење о неплаћеном одсуству	
2 Одсуство са рада због неге болесног детета млађег од три године	141
2.1 Обезбеђивање накнаде зараде за боловање због неге болесног детета млађег од три године	
2.2 Висина накнаде зараде за боловање због неге болесног детета млађег од три године	
2.3 Исплата накнаде зараде за боловање због неге детета до три године на терет Републичког фонда	
2.4 Усклађивање основа за накнаду зараде за време боловања	

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Измене Уредбе о буџетском рачуноводству које су ступиле на снагу

21. марта 2020. године	145
1 Основне одредбе Уредбе о буџетском рачуноводству и најновије измене	145
1.1 Буџетско рачуноводство	
1.2 Обавезност примене Уредбе	
1.3 Дефиниције	
1.4 Основа за вођење буџетског рачуноводства	
1.5 Финансијско извештавање	
1.6 Пословне књиге	
1.7 Рачуноводствене исправе	
1.8 Закључивање пословних књига и чување рачуноводствених исправа	
1.9 Казнене одредбе	

Билансна равнотежа конта нефинансијске имовине, дугорочне финансијске имовине и капитала.....	152
1 Нефинансијска имовина и капитал	153
1.1 Нефинансијска имовина у сталним средствима и капитал	
1.2 Нефинансијска имовина у залихама и капитал	
2 Финансијска имовина и капитал	156

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за април 2020. године	161
---	------------

Коментар Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору

На седници одржаној 10. априла 2020. године Влада Републике Србије донела је Уредбу о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 (даље: Уредба), која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 54/20 од 10. априла, а ступа на снагу на дан објављивања.

Овом уредбом уређују се:

- ▶ фискалне погодности привредним субјектима у приватном сектору (одлагање плаћања пореза и доприноса, односно аконтација пореза на добит и пореза на приходе од самосталне делатности);
- ▶ директна давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19;
- ▶ ПДВ третман промета добара и услуга без накнаде у здравствене сврхе;
- ▶ исплата једнократне новчане помоћи свим пунолетним грађанима Републике Србије из буџета;
- ▶ забрана исплате дивиденде привредним субјектима у приватном сектору који се определе за коришћење фискалних погодности, као и директних давања из буџета.

Дакле, право на коришћење мера имају сви привредни субјекти (укључујући недобитне организације) уколико нису на списку корисника јавних средстава.

Чланом 2. Уредбе дефинисана су три основна појма која су неопходна за тумачење осталих одредби Уредбе:

- ▶ ко су привредни субјекти у приватном сектору,
- ▶ на шта се конкретно односе фискалне погодности и
- ▶ коме и за шта су намењена директна давања привредним субјектима.

Привредни субјекти у приватном сектору су сви привредни субјекти који нису обухваћени

Списком корисника јавних средстава утврђеним у складу са Правилником о списку корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 93/19), и то:

- ▶ **резидентна правна лица** у смислу закона којим се уређује опорезивање добити правних лица,
- ▶ **резидентни предузетници** (предузетници, предузетници паушалци, предузетници пољопривредници и предузетници друга лица у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана) и
- ▶ **огранци и представништва страних правних лица.**

Фискалне погодности значе одлагање доспелости за плаћање **одређених** јавних прихода који, у складу са одговарајућим пореским законима, **доспевају за плаћање у периоду од 1. априла до 30. јуна 2020. године, а изузетно до 31. јула 2020. године** за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају на зараду за месец јун 2020. године, исплаћену у складу са прописима којима се уређује рад, као и за одлагање њиховог плаћања, и то:

- ▶ **пореза на доходак грађана на зараде и накнаде зарада** (даље: порез) и **доприноса за обавезно социјално осигурање** (даље: доприноси) на зараде и накнаде зарада, као и **пореза и доприноса на личну зараду предузетника и предузетника пољопривредника:**

- ▶ **за месец март, април и мај 2020. године**, односно по избору пореског обвезника,
- ▶ **за месец април, мај и јун 2020. године** за оне пореске обвезнике који су исплате зарада и накнада зарада, као и личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника **за месец март 2020. године делимично или у целости извршили до дана ступања на снагу ове уредбе;**
- ▶ **аконтације пореза на приход од самосталне делатности** за март, април и мај месец 2020. године за предузетнике и предузетнике пољопривреднике који су се определили за исплату личне зараде и предузетнике друга лица;

објекта за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности, за које наплаћује накнаду.

Прометом из члана 28. став 1. тачке 1) и 2) Закона о ПДВ-у сматра се промет:

- 1) који је опорезив ПДВ-ом;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ-а.

У складу са чланом 17. Закона о ПДВ-у субвенцијама се сматрају новчана средства која чине накнаду, односно део накнаде за промет добара или услуга, осим новчаних средстава на име подстицаја

у функцији остваривања циљева одређене политике у складу са законом.

Ако предметна новчана средства (директна давања) не представљају накнаду или део накнаде за промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ-а – прималац новчаних средстава, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Такође, износ ових новчаних средстава не урачунава се у укупан промет добара и услуга обвезника ПДВ-а.

На основу наведеног, према нашем мишљењу, приходи остварени по основу директних давања из Уредбе не улазе у укупан промет добара и услуга.

ПС

Редакција

Програм финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства

На седници одржаној 10. априла 2020. године Влада Републике Србије донела је Уредбу о утврђивању Програма финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (даље: Уредба). Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС” број 54/20 од 10. априла, а ступила је на снагу 11. 4. 2020. године. Овом уредбом утврђује се **Програм финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.**

На дан 16. априла 2020. године („Сл. гласник РС” бр. 57/2020) извршене су измене у наведеном програму тако што су додата ограничења, односно услови за коришћење програма подршке, који су већ познати из Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима.

Увод

Наведени програм односи се **на доделу кредитних средстава привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства**, у циљу

одржавање ликвидности и обртна средства, у циљу очувања стабилности финансијског и привредног система Републике Србије у условима потенцијалних ризика изазваних ванредном здравственом ситуацијом, као и ванредним стањем проглашеним 15. марта 2020. године због опасности од ширења заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2. Средства за спровођење ове уредбе биће обезбеђена у буџету Републике Србије за 2020. годину у оквиру раздела 21 – *Министарство привреде*, у износу од 24.000.000.000,00 динара, који је намењен за реализацију Програма финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (даље: Програм).

Осим тога, за спровођење наведеног програма користиће се средства Фонда за развој Републике Србије (даље: Фонд), као и средства из Програма о распореду и коришћењу средстава за кредитну подршку предузећима од стратешког значаја за Републику Србију и осталим предузећима у поступку приватизације преко Фонда за 2020. годину, односно средстава која се налазе на посебном подрачуну у Фонду, а представљају средства враћена по основу одобрених кредита по програмима Владе за субвенције привреди, односно кредитну подршку

Критеријум и услови ступиће на снагу када Влада на њих да сагласност.

Одступање од утврђених критеријума и услова, дефинисаних овим програмом, могуће је у оправданим случајевима у којима постоји посебан интерес Републике Србије, утврђен закључком Владе.

4 Праћење реализације програма

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Фонд. У реализацији контроле техничку подршку Фонду пружа АОФИ.

Корисник средстава дужан је да Фонду и АОФИ у сваком тренутку од подношења захтева до истека три године од закључења уговора омогући контролу и увид у документацију потребну ради потпунијег сагледавања захтева и контроле наменског коришћења кредитних средстава.

Фонд ће на захтев Министарства достављати периодичне извештаје о реализацији и контроли спровођења Програма до исплате последњег кредита. Фонд ће годишње извештаје о реализацији Програма доставити Министарству, а Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд је дужан да десет година од доделе помоћи води евиденцију о одобреним кредитима и да Комисији за контролу државне помоћи, на њен захтев, достави сваки податак из евиденције.

На основу годишњег извештаја за 2021. годину Фонд ће до 28. фебруара 2022. године сва неутрошена средства из буџета вратити у буџет Републике Србије.

Фонд ће све наплате по одобреним кредитима, финансираним средствима буџета Републике Србије у једном месецу почетком следећег месеца, враћати у буџет Републике Србије, као и све евентуалне повраћаје од страних клијената. Наведени износ биће умањен за евентуалне трошкове принудне наплате потраживања и трошкове платног промета који падају на терет буџета Републике Србије.

5 Закључак

На сајту Фонда за развој <https://fondzarazvoj.gov.rs/cir/proizvodi/likvidnost-covid19> објављени су захтеви за кредит и пратећа документација.

Захтеви се електронски подносе на електронску адресу prijemzahteva_covid19@fondzarazvoj.rs.

ПС

Редакција

Гарантна шема као мера подршке привреди

Увод

Влада Републике Србије донела је Уредбу о утврђивању гарантне шеме као меру подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (даље: Уредба), која је објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 57/2020 од 16. 4. 2020. године, када је и ступила на снагу. Њом се уређују услови, поступак, висина и начин обезбеђења средстава за издавање гаранција Републике Србије у складу са гарантним шемом дефинисаном овом уредбом, затим критеријуми, услови и начин одобравања кредита од стране банака, као и извештавање и друга пита-

ња од значаја за гарантну шему као меру подршке привреди, ради ублажавања економских последица насталих услед пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, а у циљу повећања ликвидности привредних субјеката.

Гарантна шема представља меру подршке привреди путем портфолио-гаранција за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 у поступку и на начин дефинисан овом уредбом.

У складу са чланом 3. Уредбе Република Србија преузима обавезу да, као гарант, измири потраживања банака настала по основу одобрених кредита од стране банака за финансирање ли-

цији Републике Србије за кредитирање привреде у циљу ублажавања негативних последица услед пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, односно анекс уговора за кредите алоциране у складу са чланом 10. став 2. тачка 2) Уредбе. У име Републике Србије уговор закључује Влада.

Уговор о издавању појединачне гаранције нарочито садржи ближе прецизирање:

- услова под којима кредити могу бити обезбеђени гаранцијом у складу са гарантним шемом утврђеном овом уредбом у погледу критеријума подобности корисника и критеријума подобности кредита;
- поступака одобравања и уговарања кредита, који могу да буду обезбеђени гаранцијом у складу са гарантним шемом утврђеном овом уредбом;
- механизма за повећање односно смањење осигураног портфолија;
- механизма укључивања и искључивања кредита из осигураног портфолија;
- рока издавања гаранције у корист банке, услова и поступака за подношење захтева за плаћање по гаранцији изdatoј од стране Републике Србије у складу са овом уредбом;
- рока важења гаранције;
- извештавања;

- наплате, као и других питања од значаја.

Закључењем уговора, односно анекса уговора о издавању појединачне гаранције сматра се да је Република Србија издала Појединачну гаранцију. Анекс појединачног уговора о издавању појединачне гаранције Република Србија ће, по добијању комплетне документације, закључити најкасније до 31. јануара 2021. године.

Народна банка Србије није гарант и не може да има никакве обавезе по основу потраживања банака у складу овом уредбом и уговором о издавању појединачне гаранције.

У складу са чланом 13. Уредбе банка је дужна да извештава Министарство финансија и Народну банку Србије о реализацији гарантне шеме из наведене уредбе. Министарство финансија размењује податке са Народном банком Србије о контроли реализације Уредбе.

Ближи садржај и рокови за подношење извештаја уређују се уговором из члана 12. Уредбе.

Контролу реализације Уредбе врши Министарство финансија, уз стручно-техничку подршку Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а. д. Ужице.

Према члану 14. Уредбе, надзор над применом одредаба Уредбе врши Министарство финансија.

Редакција

Померени рокови за подношење ГФИ и пореских пријава за порез на добит и порез на приходе од самосталних делатности

У четвртак 16. априла 2020. године („Сл. гласник РС” бр. 57/2020) објављена је и ступила на снагу УРЕДБА о померању рокова за одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва и достављање годишњих и консолидованих финансијских извештаја привредних друштава, задруга, других правних лица и предузетника, као и рокова за подношење пријава за порез на добит и пореза на приход од самосталне делатности, важења лиценци овлашћених ревизора и лиценци за вршење процене вредности непокретности које истичу за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Уредбом се утврђује померање рокова за време ванредног стања, и то рокова за:

- одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва,
- достављање годишњих и консолидованих финансијских извештаја привредних друштава, задруга, других правних лица и предузетника за 2019. годину,
- подношење пријава за порез на добит правних лица и порез на приход од самосталне делатности, као и
- важење лиценци овлашћених ревизора и лиценци за вршење процене вредности непокретности.

Пословање превозника терета у друмском саобраћају

Увод

Делатност превозника терета у друмском саобраћају уређују бројни прописи, од којих су најзначајнији:

1. Закон о превозу терета у друмском саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 68/2015 и 41/2018 – даље: **Закон**), као и подзаконски акти донесени на основу њега:

➤ Правилник о техничким и техничко-експлоатационим условима које мора испуњавати теретно возило или скуп возила којим се обавља превоз терета у друмском саобраћају и о обрасцима потврда о испуњавању ових услова („Сл. гласник РС”, бр. 14/2017 – даље: **Правилник**),

➤ Правилник о изгледу и садржини обрасца захтева за издавање и продужење рока важења лиценце за превоз, обрасцима лиценце за превоз и извода лиценце за превоз и начину стављања на увид јавности информације о издатим и одузетим лиценцама за превоз („Сл. гласник РС”, бр. 11/2017),

➤ Правилник о садржини и начину вођења евиденције лица одговорних за превоз и регистра лиценци за превоз терета и извода лиценце за превоз терета и о начину вођења евиденције о извршеним прекршајима и предузетим административним мерама („Сл. гласник РС”, бр. 110/2017);

2. Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 55/2014, 32/2013 – Одлука УС РС, 96/2015 – други закон, 9/2016 – Одлука УС РС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 – други закон, 87/2018 и 23/2019);

3. Закон о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима („Сл. гласник РС”, бр. 96/2015 и 95/2018);

4. Уредба о расподели страних дозвола за међународни јавни превоз ствари домаћим превозницима („Сл. гласник РС”, бр. 113/2015);

5. Царински закон („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 и 91/2019 – други пропис);

6. Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 72/2019), као и подзаконски акт који је донесен на основу њега:

➤ Правилник о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС”, бр. 120/2012... и 80/2019 – даље: **Правилник о пореским ослобођењима**);

7. Закон о девизном пословању („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006... и 30/2018), као и подзаконски акти који су донесени на основу њега:

➤ Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством („Сл. гласник РС”, бр. 24/2007... и 82/2017),

➤ Одлука о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу („Сл. гласник РС”, бр. 51/2015, 3/2016, 29/2016, 91/2016, 24/2017 и 29/2018);

8. Закон о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 36/2011 – други закон, 88/2011 и 89/2015 – други закон);

9. Закон о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005... и 113/2017, види: Аутентично тумачење – 95/2018);

10. Закон о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001... и 86/2019);

11. Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019);

12. Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2011... и 86/2019 – даље: ЗПДГ);

13. Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, бр. 98/2007, 84/2014 и 84/2015 – даље: **Уредба о накнади трошкова**);

14. Закон о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/2001... и 30/2018), као и подзаконски акт који је донесен на основу њега:

➤ Правилник о ближим условима, начину и поступку остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање (даље: Правилник о рефакцији акцизе).

Осим наведених, бројни прописи уређују питања дозволе за превоз, сигурности саобраћаја на путевима, ограничења саобраћаја, здравствене контроле возача, оспособљености возача и другог

Дакле, у случају да превозник примењује Правилник за микро и друга правна лица, односно МСФИ за МСП, рефакцију акцизе признаће приликом подношења захтева за рефакцију, када настаје потраживање, уз истовремено признавање прихода периода у оквиру рачуна 640 – *Приходи од премија, субвенција, дотација, рејреса, комисија и повраћаја пореских дажбина*. Значи, тренутак признавања не зависи од датума пријема новца по основу рефакције акцизе, већ од тренутка када су испуњени услови за рефакцију акцизе.

Према тачки 29. МРС 20, давања повезана са приходима презентују се у оквиру добитка или губитка на један од два начина:

- као остали приход периода (заговорници ове методе тврде да није примерено да се пређијају ставке прихода и расхода и да одвајање давања од расхода олакшава поређење са другим расходима на које давање нема утицаја);
- за износ давања умањују се повезани расходи (заговорници ове методе тврде да ентитет не би ни имао расходе да није било расположивог давања, па би презентација расхода без пређијања са примљеним давањем доводила у заблуду).

Према тачки 31. МРС 20, обе методе сматрају се прихватљивим за презентацију давања повезаних са приходима. Дакле, ентитет самостално може да одлучи да ли ће враћени износ акцизе признати као приход периода или ће кориговати расходе горива које је евидентирао када су настали.

Ипак, на овом месту скрећемо пажњу на одредбе члана 23. Закона о рачуноводству којима је про-

писано да је забрањено је пређијање између ставки активе и пасиве или између ставки прихода и расхода. Ако се од овог начела одступи у случајевима примене појединих МСФИ (као што је у овом случају МРС 20), таква одступања, као и разлози због којих настају, морају да се обелодане у Напоменама уз финансијске извештаје, укључујући и оцену њихових ефеката на имовину, обавезе, финансијску позицију и добитак или губитак правног лица, односно предузетника.

Пример: Евидентирање рефакције акцизе

Превозник је 25. 12. 2019. године поднео захтев за рефакцију акцизе за трећи квартал 2019. године у износу од 250.000 динара. Рефакција је извршена (уплаћен је новац на његов рачун) 8. 2. 2020. године.

Књижење у 2019. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	222	Потраживања од државних органа и организација	250.000	
	640	Приходи од премија, субвенција, дотација...		250.000
- признавање прихода по основу захтева за повраћај акцизе				

Књижење у 2020. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	241	Текући рачун	250.000	
	222	Потраживања од државних органа и организација		250.000
- за признавање уписа по основу захтева за рефакцију акцизе				

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају. Тренутно је у архиви на располагању око 650 чланака.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позивајте на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Састављање консолидованих финансијских извештаја за 2019. годину

Правна лица која састављају консолидоване годишње финансијске извештаје (матична правна лица) дужна су да извештаје за 2019. годину ради јавног објављивања доставе Агенцији најкасније до 31. јула 2020. године. У односу на раније године, ступањем на снагу новог Закона о рачуноводству, чије се одредбе примењују и на разврставање група правних лица и на примену добијеног резултата разврставања за потребе састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја за 2019. годину (према мишљењу Министарства финансија), осим критеријума за разврставање, промењени су и услови за ослобађање од обавезе састављања консолидованих финансијских извештаја за 2019. годину.

Увод

Консолидовани финансијски извештаји представљају извештаје економске целине коју чине матично и сва зависна правна лица. Обавеза састављања консолидованих финансијских извештаја у Републици Србији регулисана је пре свега Законом о рачуноводству, а обрасци финансијских извештаја прописани су Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, број 95/2014 и 144/2014 – даље: Правилник).

Осим тога, приликом рачуноводственог обухватања улагања у зависна и придружена правна лица и заједничке подухвате потребно је узети у обзир одредбе следећих МРС, односно МСФИ:

- МСФИ 3 – Пословне комбинације,
- МСФИ 9 – Финансијски инструменти, односно МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање,
- МСФИ 10 – Консолидовани финансијски извештаји,
- МСФИ 11 – Заједнички аранжмани,
- МРС 12 – Порез на добитак,
- МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева,
- МРС 24 – Обелодањивања повезаних страна,
- МРС 27 – Појединачни финансијски извештаји,
- МРС 28 – Инвестиције у придружена предузећа и заједничке подухвате.

Напомена: Свако позивање на МРС 27 односи се на измењени стандард (измене из 2014. године). Међутим, измене нису преведене на српски језик и објављене у „Службеном гласнику”, али могу да се примењују према Мишљењу Министарства финансија бр. 011001051/201616 од 23. 11. 2016. године.

1 Достављање консолидованих финансијских извештаја

У складу са чланом 27. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – даље: стари Закон) консолидовани годишњи финансијски извештај за 2019. годину достављају матична правна лица која имају контролу над једним или више зависних правних лица у земљи и иностранству, и то најкасније до 31. јула 2020. године. По истеку тог рока обвезници Агенцији могу да доставе консолидовани годишњи финансијски извештај за 2019. годину најкасније до краја 2020. године (уз плаћање накнаде за јавно објављивање, увећане за накнаду по основу неблаговременог достављања).

Консолидовани годишњи финансијски извештај доставља се применом посебног информационог система Агенције, одабиром одговарајућег захтева (КФИ), у електронском облику, потписан квалификованим електронским потписом законског заступника, а на начин описан у корисничком упутству за достављање консолидованог годишњег финансијског извештаја.

Од обавезе састављања, достављања и обелодањивања консолидованог годишњег финансијског извештаја, под условима прописаним новим Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019 – даље: ЗОР), изузимају се следећа друштва:

- мале групе, осим ако је најмање један члан групе друштво од јавног интереса;
- матично правно лице које је истовремено зависно у некој другој вишој економској целини, под условом да и његово матично правно лице такође има седиште у Републици Србији, као и под условима наведеним у члану 32. ст. 2–6. новог ЗОР-а;

- резервисања за сумњива и спорна потраживања која се односе на износе неизмирених салда;
- расходе признате у току периода по основу сумњивих и спорних потраживања од повезаних страна.

Ова обелодањивања врше се одвојено за сваку од следећих категорија:

- матично правно лице;
- правна лица са заједничком контролом или значајним утицајем над правним лицем;
- зависна правна лица;
- придружена правна лица;
- заједнички подухвати у којима је правно лице учесник у заједничком подухвату;
- кључно руководеће особље у правном лицу или његовом матичном друштву и
- остале повезане стране.

У МРС 24 дати су примери трансакција које је потребно обелоданити уколико се односе на повезане стране:

- куповина или продаја производа (завршених или незавршених);
- куповина или продаја некретнина и других средстава;
- пружање или примање услуга;
- лизинг;
- трансфер истраживања и развоја;
- трансфер према уговорима о лиценци;
- трансфер према финансијским аранжманима (укључујући кредите и уплате капитала у готовици или стварима);
- дата јемства или колатерали и
- измирење обавеза у име друштва или од стране друштва у име друге стране.

Суштина обелодањивања по МСФИ 12 јесте у томе да се корисницима финансијских извештаја омогући процењивање природе и врсте ризика којима је правно лице изложено, који се јављају због улагања у зависна, заједнички контролисана и придружена правна лица, али и да се оцени ефекат тих улагања на финансијски положај, резултат и новчане токове.

Правно лице обелодањује информације о значајним просуђивањима и претпоставкама које је извршило приликом утврђивања: а) да има контролу над другим правним лицем; б) да има заједничку контролу над аранжманом или значајан утицај над другим правним лицем и ц) врсте заједничког аранжмана (заједничког пословања или заједничког подухвата).

Тачније, обелодањене информације омогућавају корисницима консолидованих финансијских извештаја да разумеју структуру групе и удео који учешћа без права контроле имају у активностима и токовима готовине групе, а затим да оцене природу и размере значајних ограничења његове способности да приступи или користи имовину и измирује обавезе групе, природу и промене у ризицима повезаним са његовим учешћима у консолидованим структурираним друштвима, последице промена у његовом власничком уделу у зависном друштву које не резултирају у губитку контроле и последице губитка контроле над зависним друштвом током извештајног периода.

Закључак

Консолидовани годишњи финансијски извештај за 2019. годину достављају матична правна лица која имају контролу над једним или више зависних правних лица у земљи и иностранству најкасније до 31. јула 2020. године. Изузетно, матично правно лице које је истовремено зависно у некој другој, вишој економској целини, није дужно да достави Консолидовани годишњи финансијски извештај, под условом да и његово матично правно лице такође има седиште у Републици Србији. Консолидовани годишњи финансијски извештај доставља се применом Посебног информационог система Агенције, одабиром одговарајућег захтева (КФИ), у **електронском облику, потписан квалификованим електронским потписом законског заступника**. Уз обрасце консолидованог годишњег финансијског извештаја доставља се и документација за јавно објављивање, и то:

- Одлука о усвајању Консолидованог годишњег финансијског извештаја,
- Ревизорски извештај,
- Консолидовани годишњи извештај о пословању (само ако је матично правно лице јавно друштво или је разврстано као велико – према Мишљењу Министарства финансија бр. 01100748/201516 од 13. јула 2015. године).

Сви консолидовани годишњи финансијски извештаји подлежу обавези ревизије у складу са Законом о ревизији.

ПС

Измена Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности

На дан 8. априла 2020. године ступиле су на снагу измене Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (Сл. гласник РС број 52/2020), које се примењују на обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев за 2019. годину, односно за порески период који почиње у 2019. години.

Правилником је прописан нови образац ПБ 2. У односу на стари образац извршене су минималне измене, задржан је исти број позиција (укупно 61 поље), а суштина измена је у томе да је опис неколико поља проширен тако да се у њима исказују подаци у вези са новим подстицајима прописаним Законом о порезу на добит правних лица, који се сходно примењују и у случају предузетника.

Преглед нових и старих позиција обрасца које су измењене:

НОВИ ОБРАЗАЦ	Стари образац
23. Издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске и спортске намене, заштиту животне средине, давања учињена установама, односно пружаоцима услуга социјалне заштите	23. Издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске и спортске намене, заштиту животне средине, давања учињена установама, односно пружаоцима услуга социјалне заштите, као и за хуманитарну помоћ за отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације, који су учињени Републици, аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе
24. Издаци за хуманитарну помоћ за отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације, који су учињени Републици, аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе	24. Издаци за улагања у области културе
25. Издаци за улагања у области културе	25. Чланарине коморама, савезима и удружењима
26. Чланарине коморама, савезима и удружењима	26. Расходи за рекламу и пропаганду
31. Порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања, плаћене у пореском периоду, а нису биле плаћене у претходном пореском периоду у коме је по том основу у пословним књигама обвезника био исказан расход, укључујући исплаћену личну зараду која није била призната у претходном пореском периоду у ком је била обрачуната, али није била исплаћена	31. Порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања, плаћене у пореском периоду, а нису биле плаћене у претходном пореском периоду у ком је по том основу у пословним књигама обвезника био исказан расход
35. Расходи по основу обезвређења имовине који се признају у пореском периоду за који се подноси порески биланс, у ком је та имовина отуђена, употребљена или је дошло до оштећења имовине услед више силе, трошкови истраживања и развоја који се признају у двоструком износу у складу са чланом 22г Закона о порезу на добит правних лица	35. Расходи по основу обезвређења имовине који се признају у пореском периоду за који се подноси порески биланс, у ком је та имовина отуђена, употребљена или је дошло до оштећења имовине услед више силе
38. Сва отписана, исправљена и друга потраживања која су била призната као расход, која се у пореском периоду укључују у опорезиве приходе који, као такви, нису исказани у пословним књигама обвезника; износ који се по основу смањења процента коришћења сталних средстава у сврхе истраживања и развоја укључује у пореску основу; износ који се укључује у пореску основу у пореском периоду у којем је пријава у вези са проналаском одбачена од стране надлежног органа	38. Сва отписана, исправљена и друга потраживања која су била призната као расход, која се у пореском периоду укључују у опорезиве приходе који, као такви, нису исказани у пословним књигама обвезника
40. Приходи остварени у пореском периоду по основу отписаних, исправљених и других потраживања која нису била призната као расход, а у пореском периоду не укључују се у опорезиве приходе	40. Приходи остварени у пореском периоду по основу отписаних, исправљених и других потраживања која нису била призната као расход
43. Примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која су изузета из дохотка за опорезивање; износ квалификованог прихода који се, у складу са чланом 25б Закона о порезу на добит правних лица, не укључује у пореску основу	43. Примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која су изузета из дохотка за опорезивање

Као што се види из датог упоредног приказа укинута је ранија позиција под ред. бр. 26 обрасца ПБ 2 – *Расходи за рекламу и промоцију*, с обзиром на то да се почев од пореског биланса за 2019. годину ови расходи признају без ограничења (у складу са општим условима).

Осим тога, издаци који су раније исказивани у пољу 23, сада су подељени на две позиције, и то:

- у пољу 23 исказују се издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске и спортске намене, заштиту животне средине, давања учињена установама, односно пружаоцима услуга социјалне заштите;
- у пољу 24 исказују се издаци за хуманитарну помоћ за отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације, који су учињени Републици, аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе.

Прецизирано је да се у пољу 31 исказује исплаћена лична зарада која није била призната у прет-

ходном пореском периоду у ком је била обрачуната, али није била исплаћена.

У пољима 35, 38 и 43 извршене су допуне којима се укључује исказивање података у вези са новим подстицајима прописаним Законом о порезу на добит правних лица.

Правилником су формално прописана још два нова обрасца, односно коригован је назив два постојећа обрасца, и то:

- обрасца ПК 2 – „Порески кредит за обвезнике за улагања у основна средства за период од ____ до ____ 20__ . године” и
- обрасца СУ 1 – „Сразмерни износ улагања код обвезника за период од ____ до ____ 20__ . године”.

Корекција у називу образаца извршена је на местима уноса датума – уместо 201__ . године написано је 20__ . године, како би могле да се упишу године од 2020. па надаље. Друге измене у овим обрасцима нису извршене.

ПС

Редакција

Измена Правилника о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности

На дан 10. априла 2020. године ступиле су на снагу измене Правилника о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС” број 53/2020), које се примењују на обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев за 2019. годину, односно за порески период који почиње у 2019. години. Напомињемо да су два дана пре тога ступиле на снагу и измене у пореском билансу, о чему је дат посебан коментар у овом броју часописа.

Суштина измена огледа се у прописивању да се образац ПОА не подноси уз пореску пријаву ППДГ-1С ни у електронском ни у папирном облику. Важно је истаћи да образац ППДГ-1С није измењен.

Дакле, као што смо детаљније писали и у броју 2/2020 часописа, у пореском билансу на обрасцу ПБ 2, под ред. бр. 22 – *Укупан износ амортизације који се признаје за пореске сврхе*, обвезник уписује износ амортизације која се признаје у пореске сврхе, који треба **израчунати као збир следећих износа:**

- 1) збирног износа амортизације из колоне 7 обрасца ОА (за све четири амортизационе групе) – стална средства стечена закључно са 31. 12. 2018. године и нематеријална средства стечена закључно са 31. 12. 2017. године – **образац ОА је прописан и подноси се електронским путем;**
- 2) износа пореске амортизације непокретности које су стечене закључно са 31. 12. 2018. године – **образац није прописан и не подноси се ништа друго;**

3) износа пореске амортизације нематеријалних средстава која су стечена од 1. јануара 2018. године – **образац није прописан и не подноси се ништа друго;**

4) укупног износа амортизације који се признаје као расход у пореском периоду за сва стална средства стечена почев од 1. јануара 2019. године – односи се на непокретности, стална средства разврстана у групе II до V, нематеријална средства, инвестиционе некретнине (податак са ред. бр. 3 обрасца ПОА) – **образац је прописан, али се НЕ подноси уз пореску пријаву.**

У новој тачки 5) члана 3. став 2. Правилника о пореској пријави прописано је да се у пореску пријаву ППДГ-1С подаци уносе из обрасца ОКП –

„Обрачун квалификованог прихода за период од __ 20__ године до __ 20__ године”, који је прописан Правилником о условима и начину изузимања квалификованих прихода из основице пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 50/19). Наведени образац не подноси се уз пореску пријаву ни у електронском ни у папирном облику. Дакле, ни овај образац се не подноси, мада је мало вероватно да постоје предузетници који су испунили услов за наведену врсту пореског подстицаја.

Истичемо да измене у Правилнику о пореској пријави, које су ступиле на снагу свега пет дана од истека рока за подношење пореске пријаве за 2019. годину, нису од утицаја на предузетнике који су већ поднели пореску пријаву.

ПС

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Промет добара без накнаде који се изједначава са прометом добара уз накнаду

Увод

Предмет опорезивања ПДВ-ом су испорука добара и пружање услуга (даље: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику Србију.

Прометом добара без накнаде сматра се искључиво промет добара по основу којег обвезник ПДВ-а нема никакво потраживање. Међутим, поједини промет добара који се врши у Републици Србији без накнаде поистовећује се са прометом добара уз накнаду, па се на такав промет добара такође обрачунава и плаћа ПДВ. У вези са наведеним, одредбе члана 4. став 4. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) говоре о промету добара без накнаде који се изједначава са прометом добара уз накнаду. Промет добара без накнаде који се изједначава са прометом добара уз накнаду уређен је Правилником о утврђивању шта се сматра

узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС” бр. 118/12 – Правилник).

Одредбом члана 4. став 4. Закона о ПДВ-у прописано је да се са прометом добара уз накнаду изједначава:

- 1)** узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица;
- 2)** сваки други промет добара без накнаде;
- 3)** исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Узимање добара, односно сваки други промет добара из члана 4. став 4. Закона о ПДВ-у сматра се прометом добара уз накнаду под условом да ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може да се одбије у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

8. НАБАВКА ДОБАРА И УСЛУГА, ОСИМ НАБАВКЕ ДОБАРА И УСЛУГА ОД ПОЉОПРИВРЕДНИКА						
8а Набавка добара и услуга у Републици од обвезника ПДВ-а – промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга			Општа стопа		Посебна стопа	
			Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
8а.1	Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима					
8а.2	Добра и услуге, осим добара из тачке 8а.1					
8а.3	Добра и услуге без накнаде		200.000			
8а.4	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – повећање					
8а.5	Измена основице за набављена добра и услуге и исправка одбитка претходног пореза по основу измене основице – смањење					
8а.6	Укупна основица за набављена добра и услуге (8а.1 + 8а.2 + 8а.3 + 8а.4 + 8а.5)		200.000			
8а.7	Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета и ПДВ по том основу (аванс)					
8а.8	Укупно обрачунати ПДВ од стране обвезника ПДВ-а – претходног учесника у промету (8а.1 + 8а.2 + 8а.3 + 8а.4 + 8а.5 + 8а.7)					

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Пореско ослобођење за промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, осим међународних уговора о донацији, кредиту и зајму

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) прописана су пореска ослобођења, између осталог, и за промет добара и услуга, као и увоз добара који се врши у складу са одређеним међународним уговорима, у циљу реализације конкретних пројеката.

У складу са одредбом члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ-у, ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из члана 24. став 1. т. 16а) и 16б) Закона о ПДВ-у. Циљ одредбе члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ-у јесте да се омогући остваривање пореског ослобођења за промет добара и услуга, укључујући и увоз добара, који се врши на основу међународних уговора које је закључила Република Србија, осим међународних уговора из члана 24. став 1. т. 16а) и 16б) Закона о ПДВ-у, што значи у случајевима када се финансирање промета, односно увоза не врши из средстава

донације, кредита или зајма на основу уговора из члана 24. став 1. т. 16а) и 16б) Закона о ПДВ-у.

Предметно пореско ослобођење може да се оствари по процедури прописаној Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС”, број 120/12, 40/15, 82/15, 86/15, 11/16, 21/17, 44/18 – др. закон, 48/18, 62/18, 104/18, 16/19 и 80/19 – даље: Правилник).

Напомињемо да се пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ-у не односи на промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговорима о донацији, кредиту и зајму, већ на промет добара и услуга који се врши у складу са другом врстом међународних уговора, односно одредба члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ-у примењује се искључиво на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из члана 24. став 1. т. 16а) и 16б) Закона о ПДВ-у.

У обрасцу ПОПДВ обвезник ПДВ-а у делу 6.1 исказује износ од 1.100.000 динара.

Напомена: Податак у делу 6.3 обрасца ПОПДВ (износ од 1.100.000 динара) био би аутоматски исказан.

6. УВОЗ ДОБАРА СТАВЉЕНИХ У СЛОБОДАН ПРОМЕТ У СКЛАДУ СА ЦАРИНСКИМ ПРОПИСИМА			
6.1 Вредност добара за чији је увоз прописано пореско ослобођење, укључујући и повећање односно смањење вредности тих добара		1.100.000	
6.2 Увоз добара на који се плаћа ПДВ		Општа стопа	Посебна стопа
6.2.1	Основица за увоз добара		
6.2.2	Повећање основице за увоз добара		
6.2.3	Смањење основице за увоз добара		
6.3	Укупна вредност, односно основица за увоз добара (6.1 + 6.2.1 + 6.2.2 + 6.2.3)		
6.4	Укупан ПДВ плаћен при увозу добара, који може да се одбије као претходни порез	1.100.000	

ПС

Кратке теме: Порез на имовину кроз питања претплатника

1 Мини-хидроелектрана

Питање: Да ли мини-хидроелектрана спада у категорију за ослобођење од пореза на имовину?

Одговор: Порез на имовину не плаћа се на водно земљиште и водне објекте који су уписани у регистар Катастра водног добра, односно Катастра водних објеката, осим на објекте за узгој риба (рибњаке). Пореско ослобођење условљено је чињеницом уписа водног земљишта у регистар Катастра водног добра, односно уписа водних објеката у одговарајући катастар. Ослобођење се не примењује на водно земљиште, односно на водне објекте који се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода.

Према одредби члана 13. став 1. Закона о водама, водни објекти су, у смислу овог закона, грађевински и други објекти који, заједно са уређајима који им припадају, чине техничку односно технолошку целину, а служе за обављање водне делатности (даље: водни објекти). Одредбом члана 18. Закона о водама прописано је да су водни објекти за коришћење вода – објекти:

1) за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе – водозахвати (бунари, каптаже, захвати из водотока, канала, језера и бране са аку-

мулацијама), постројења за припрему воде за пиће, магистрални цевоводи и резервоари са уређајима који им припадају;

2) за наводњавање: захвати из водотока, канала, језера и бране са акумулацијама, главни канали и секундарна мрежа и уређаји који им припадају;

3) за производњу хидроелектричне енергије и друге намене – бране са акумулацијама, доводни и одводни канали и уређаји који им припадају;

4) за узгој риба – рибњаци;

5) за пловидбу – објекти којима се обезбеђује сигурност пловидбе у пловном путу на каналима за наводњавање и одводњавање, као и бродске претводнице на њима.

Правилником о садржини и начину вођења Катастра водних објеката („Сл. гласник РС” бр. 34/11) побројани су, између осталих, и водни објекти. У Катастар се уписују следећи водни објекти: регулациони објекат, брана са акумулацијом, насип, канал, други објекат на водотоку, црпна станица, водозахват, постројење за припрему воде за пиће, магистрални цевовод, резервоар, рибњак, објекат за пловидбу, постројење за пречишћавање отпадних вода, испуст и објекат за мониторинг.

На основу наведеног закључујемо да, ако је у питању објекат пријављен у Катастар водних обје-

Напомињемо да утврђивање пореске основице у износу фер вредности није условљено проценом фер вредности на последњи дан пословне године нити проценом сваке године. **Битно је да фер вредност буде исказана у складу са прописима из области рачуноводства, независно од тога када је процена фер вредности извршена**, с обзиром на то да МРС 16 – *Некрећнине, постројења и опрема* не захтева да се процена некретнина врши сваке године.

Према тачки 34. МРС 16, учесталост ревалоризовања зависи од промена фер вредности некретнина које се ревалоризују. Када се фер вредност ревалоризованог средства битно разликује од његове књиговодствене вредности, потребна је даља ревалоризација. Неке некретнине могу да покажу знатна и променљива кретања фер вредности, због чега је потребна ревалоризација једном у току године. Код оних некретнина, постројења и опреме код којих су кретања фер вредности незнатна тако често ревалоризовање није потребно. Уместо тога може бити неопходно да се ставке ревалоризују само једном на сваких три или пет година.

7 Накнадно улагање на објекту у првим месецима 2020. године

Питање: Правно лице је током 2019. изградило пословну зграду чија ће **вредност из пословних књига** чинити основицу пореза на имовину у пријави ППИ-1. Током јануара и фебруара 2020. било је додатних улагања на пословној згради. Да ли би ова додатна улагања требало да увећају основицу пореза на имовину у пријави ППИ-1, коју смо у обавези да предамо до 31. 3. 2020. године?

Одговор: За непокретности код којих је основица за утврђивање пореза на имовину вредност исказана у пословним књигама у складу са чланом 7. став 4. Закона о порезима на имовину, под књиговодственом вредношћу сматра се вредност исказана у пословним књигама на последњи дан

пословне године обвезника у текућој години, при чему је:

- текућа година – година која претходи години за коју се утврђује порез на имовину: у случају утврђивања пореза на имовину за 2020. годину, текућом годином у смислу Закона сматра се 2020. година;
- пословна година – период за који обвезник саставља финансијске извештаје у складу са прописима из области рачуноводства (1. 1 – 31. 12. 2019).

Поред свега, према одредби члана 33. став 5. ЗПИ-а, промене у току пореске године од значаја за висину обавезе по основу пореза на имовину не утичу на утврђивање пореске обавезе за ту годину, осим у случају из члана 12. став 3. Закона.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-00778/2016-04 од 23. 9. 2016: „Међутим, **промене у току пореске године од значаја за висину обавезе по основу пореза на имовину не утичу на утврђивање пореске обавезе за ту годину** (осим у случају престанка права на пореско ослобођење услед трајног давања непокретности другим лицима ради остваривања прихода, односно услед престанка пореске обавезе конкретном привредном друштву у току године). С тим у вези, мишљење Министарства финансија је да промена набавне вредности непокретности у пословним књигама обвезника извршена у пореској години након настанка пореске обавезе по основу пореза на имовину, а услед изведених радова у унутрашњим деловима непокретности (адаптације просторија, изградња преградних зидова и сл.), као и других повезаних трошкова у вези са изградњом непокретности насталих након настанка пореске обавезе, **није од утицаја на утврђену обавезу по основу пореза на имовину за пореску годину у којој је пореска обавеза за непокретну непокретност настала.**”

На основу наведеног, према нашем мишљењу, накнадна додатна улагања у објекат одразиће се на вредност објекта у пословним књигама на дан 31. 12. 2020, па ће самим тим утицати и на утврђивање пореза на имовину за 2021. годину.

ПС

ИНГ-ПРО

Кратке теме: Дати и примљени аванси у ПОПДВ обрасцу кроз питања претплатника

1 Дати аванси – грешка у примљеном авансном рачуну

Питање: Дали смо аванс 31. 12. 2019. године, након чега смо добили авансни рачун који није исправан. Да ли смо у прекршају ако аванс прокњижимо на конту 1500, а не евидентирамо га у ПОПДВ обрасцу?

Одговор: Ако се ради о формалној грешци, а основица и ПДВ су правилно обрачунати и исказани, уносите и тај „погрешан” рачун, али не користите претходни порез по њему. Када добијете исправан рачун, износ ПДВ-а на који имате право на одбитак исказаћете у пољу 8е.3. Међутим, ако је погрешно обрачунат ПДВ, уносите само податак о основици, а у периоду када добијете исправан рачун (којим је сторниран неисправан рачун) у пољу 8а.7 исказујете са предзнаком „минус” износ основице (из погрешног рачуна), као и износе из исправног рачуна: основица и ПДВ.

2 Дати аванси – авансни рачун издат са датумом из наредног пореског периода

Питање: Уплатили смо аванс крајем фебруара, а авансни рачун примили смо у марту. Датум издавања авансног рачуна је мартовски. Када уносимо податке у ПОПДВ образац?

Одговор: Овде мора да се има у виду одредба члана 2а став 2. тачка 2) Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ и о облику и садржини прегледа обрачуна ПДВ, која прописује да се подаци о промету добара и услуга који је обвезнику ПДВ-а извршио други обвезник ПДВ-а или лице које није обвезник ПДВ-а (страно или домаће лице), укључујући и податке о измени накнаде, основице, односно вредности тог промета, евидентирају на основу рачуна о извршеном промету, измени накнаде, основице, односно вредности тог промета, односно на основу другог документа којим се доказује пословна промена, **осим података о плаћеном авансу без ПДВ-а, независно од врсте промета. Значи:**

➤ податак о делу плаћеног аванса који се **односи на основицу исказује се у пореском периоду када је аванс плаћен, без обзира на то да ли је издат авансни рачун, а**

➤ податак о износу ПДВ-а исказује се само **на основу авансног рачуна**, и то у пореском периоду када је **рачун издат**, односно примљен – ако је рачун примљен након истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у којем је рачун издат.

Податак о ПДВ-у по основу плаћеног аванса обвезник исказује у пољу 8а.7 ПОПДВ искључиво на основу авансног рачуна који је издао обвезник ПДВ-а – прималац аванса, без обзира на то да ли обвезник ПДВ-а који је платио аванс има право на одбитак претходног пореза или нема, јер ће се коначни податак о ПДВ-у на који има право на одбитак исказати у делу 8е ПОПДВ, као разлика између ПДВ-а на који има право и оног на који нема право на одбитак. Дакле, у пореском периоду у којем је аванс плаћен обвезник исказује основицу и ПДВ, под условом да је до дана сачињавања ПОПДВ и подношења ПППДВ за тај порески период примио рачун добављача у којем је исказан обрачунати ПДВ, **при чему је датум издавања рачуна датум из пореског периода у којем је аванс плаћен.**

У случају када рачун добављача са датумом издавања рачуна из пореског периода у којем је аванс плаћен обвезник ПДВ-а прими након подношења ПППДВ и ПОПДВ за порески период у којем је платио аванс, податак о износу обрачунатог ПДВ-а исказује у обрасцу ПОПДВ за порески период у којем је примио рачун, док податак о основици исказује у пореском периоду када је плаћао аванс. **Уколико је добављач издао авансни рачун у пореском периоду који следи након пореског периода у којем је аванс плаћен, а обвезник ПДВ-а прими рачун до дана подношења пореске пријаве ПДВ-а за порески период у којем је аванс плаћен, податак о износу обрачунатог ПДВ-а у ПОПДВ исказује за порески период у којем је примљен авансни рачун.** Дакле, основицу исказујете у фебруару, а износ ПДВ-а у марту.

3 Примљени аванс – сторно издатог авансног рачуна

Питање: У коју се позицију ПОПДВ обрасца евидентира сторно издатог авансног рачуна из претходног пореског периода?

Одговор: У случају када обвезник ПДВ-а враћа аванс (нпр. због раскида уговора) у неком од наредних пореских периода у односу на период када је примио исти и исказао га у пољу 3.9 ПОПДВ, не врши корекцију већ исказаног износа аванса у пољу 3.9 (не умањује), већ врши смањење обрачунатог ПДВ-а у пољу 3.6 ПОПДВ за износ ПДВ-а који је био исказан у пољу 3.9 за порески период у којем је примљен аванс.

4 Примљени аванс од страног лица за реконструкцију објекта у Србији

Питање: Предузетник у систему ПДВ-а изводи грађевинске радове страном правном лицу на непокретности која се налази у Србији. Која је ПДВ позиција за примљени аванс из иностранства за почетак градње и издат авансни рачун нерезиденту?

Одговор: Чланом 3. став 1. тачка 3) Правилника о утврђивању услуга у вези са непокретностима за сврху одређивања места промета услуга, у смислу Закона о порезу на додату вредност, прописано је да су изградња, реконструкција, адаптација, поправка, одржавање, чишћење и рушење објекта услуге на које се примењује члан 12. став 6. тачка 1) Закона о ПДВ-у, према коме је место промета услуга у вези са непокретностима Србија ако се објекат

налази у Србији. Међутим, ако нерезидент коме пружате услугу није обвезник ПДВ-а у Србији, не може се применити члан 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, па на пружену услугу обрачунавате ПДВ. У том случају примљени аванс се у ПОПДВ обрасцу евидентира у пољу 3.9.

Коначни рачун за извршени промет евидентира се у пољу 3.2, при чему се исказује укупна основица (без умањења по авансним рачунима), а у пољу „ПДВ” само разлика у односу на ПДВ обрачунат по авансним рачунима који су у тим пореским периодима (када су аванси примљени) били исказивани на 3.9.

5 Аванс плаћен лицу које није обвезник ПДВ-а

Питање: Да ли се у ПОПДВ образац уноси износ аванса који је дат лицу које није обвезник ПДВ-а, при чему то лице није ни издало авансни рачун?

Одговор: Плаћен аванс добављачу који није обвезник ПДВ-а не исказује се у ПОПДВ обрасцу у складу са Корисничким упутством за исказивање података у прегледу обрачуна ПДВ – обрасцу ПОПДВ (IV, јануар 2020, стр. 150): „У пољу 8д.2 обрасца ПОПДВ не исказују се подаци о авансу плаћеном за набавку добара и услуга.”

ПС

Кратке теме: ПДВ у грађевинарству кроз питања претплатника

1 Монтирање ватросистема на постојећу инсталацију

Питање: Да ли радови корекције инсталација система дојаве пожара и монтажа опреме на већ извучену кабловску инсталацију, као и продаја додатне опреме, кроз један рачун могу да се третирају као грађевинска услуга, како би се приликом фактурисања извођач позвао на чл. 10. став 3. тачка 2) Закона о ПДВ-у или се фактуришу са ПДВ-ом?

Одговор: У вези са постављеним питањем полазимо од неких мишљења Министарства финансија.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-37/2016-04 од 30. 3. 2016. године:

„Сагласно наведеном, добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се:

➤ **постављање инсталација** (од материјала испоручиоца) за све врсте система техничке заштите за чије је функционисање потребна искључиво електрична инсталација – противпожарни систем, видео-надзор, контрола приступа, контрола радног времена (у даљем тексту: системи техничке заштите) и **испорука опреме (нпр. камере и др.) за те системе са уградњом**, као активност из групе 43.21 – Постављање електричних инсталација Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 11) Правилника;

ском ослобођењу: Рачун је ослобођен по члану 24. став 2. и став 16г Закона о ПДВ-у и по члану 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у”?

Одговор: Као подизвођач пружате услуге из области грађевинарства страном правном лицу (фирми М), која је носилац радова, односно са којом финансијер има закључен уговор о изградњи деонице ауто-пута. Према члану 42в став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза, пореско ослобођење из члана 42б став 1. овог правилника **обвезник** може да оствари за промет добара и услуга **који непосредно врши**:

- **финансијеру**, односно
- **страном лицу са којим финансијер има закључен уговор о набавци добара и услуга, под условом** да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга ослобођен од ПДВ-а (даље: **потврда о пореском ослобођењу за инфраструктурни пројекат изградње ауто-пута**), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централе у три примерка.

Осим тога, обвезник ПДВ-а који непосредно врши промет финансијеру (републичком органу који финансира реализацију инфраструктурног пројекта), односно страном лицу са којим финансијер има закључен уговор о набавци добара и услуга (фирма М), може да оствари право на пореско ослобођење **уколико је порески дужник за тај промет** – под условом да поседује потврду о пореском ослобођењу за инфраструктурни пројекат изградње ауто-пута. Значи, пореско ослобођење остварује обвезник који је порески дужник за конкретан промет (под условом да поседује потврду о пореском ослобођењу за инфраструктурни пројекат изградње ауто-пута). Тачније, у случају промета из области грађевинарства при којем је порески дужник прималац услуга, пореско ослобођење остварује то лице (ако је обвезник у систему ПДВ-а у Србији), а не обвезник који врши промет (овај обвезник свакако не обрачунава ПДВ).

Суштина је у томе да је лице које остварује пореско ослобођење ОНО лице које је порески дужник за конкретан промет, а то може да буде:

- обвезник ПДВ-а који врши промет финансијеру или страном лицу са којим финансијер има закључен уговор о набавци добара и услуга (за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ-а који врши промет) – у описаном случају подизвођач, ако фирма М није обвезник ПДВ-а у Србији, па због тога

подизвођач не може да примени пренос пореске обавезе на њу и изда рачун у складу са чланом 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у;

- финансијер – републички орган који финансира реализацију инфраструктурног пројекта, као порески дужник за промет који му врши обвезник ПДВ-а, или страно лице које је евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији;

- страно лице које реализује пројекат ако је регистровано у систему ПДВ-а у Србији – у ком случају подизвођачи резиденти фактуришу без ПДВ-а по члану 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, при чему је оно (страно лице) ослобођено од ПДВ-а (не ради интерни обрачун).

Незваничан став Пореске управе и Министарства финансија је да се у контексту примене Правилника страним лицем сматра само оно лице које није евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији. Другим речима, уколико страно лице у Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу, али је евидентирано као обвезник ПДВ-а, на њега се примењују правила која су прописана за домаће обвезнике ПДВ-а. Дакле, ако је фирма М, којој као подизвођач пружате услуге из области грађевинарства, регистрована у систему ПДВ-а у Србији, ОНА има право на пореско ослобођење, док, као подизвођач, свакако фактуришете грађевинску услугу без ПДВ-а (по члану 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у), а на наведени члан позивате се приликом фактурисања.

Ако фирма М, којој као подизвођач пружате услуге из области грађевинарства, није регистрована у систему ПДВ-а у Србији, имате право на пореско ослобођење, а приликом фактурисања позивате се на члан 24. став 1. тачка 16г) Закона о ПДВ-у, наравно под условом да поседујете потврду о пореском ослобођењу за инфраструктурни пројекат изградње ауто-пута.

Кратке теме: Право на одбитак претходног пореза кроз питања претплатника

1 Право на одбитак приликом опремања пословног простора

Питање: Да ли по основу набавке основног средства кухиње (опремање пословног простора) и трпезаријског стола имамо право на одбитак ПДВ-а?

Одговор: Обвезник има право на одбитак претходног пореза по основу опремања административних просторија (пословног простора). О томе је и Министарство финансија издало Мишљење бр. 011-00-990/2018-04 од 21. 2. 2019. године:

„У складу за Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17 и 30/18, у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ који набављена добра у Републици користи, односно користиће их за промет добара, односно услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици, има право да ПДВ обрачунат за промет добара претходног учесника у промету одбије као претходни порез, уз испуњење осталих услова прописаних одредбама члана 28. Закона. **С тим у вези, а уз испуњење наведених услова, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу набавке тепиха, електричних апарата за домаћинство, телевизијских и радио пријемника, уметничких дела ликовне и примењене уметности и других украсних предмета, који се користе за опремање административних просторија.** Наиме, почев од 15. октобра 2015. године, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 83/15), обвезник ПДВ, уз испуњење прописаних услова, има право на одбитак претходног пореза по основу набавке предметних добара.”

2 Право на одбитак претходног пореза по рачуну пољопривредника који је издат без печата

Питање: Да ли су рачуни пољопривредника који су у систему ПДВ-а, а издати су без печата (има потпис, ЈМБГ и број пољопривредног газдинства) пуноважни и да ли може да се користи претходни ПДВ по таквим фактурама?

Одговор: Право на коришћење претходног пореза, осим када задовољи материјални услов (коришћење за обављање опорезиве делатности), обвезник стиче тек када испуни и формални услов, а то је да поседује рачун издат у складу са чланом 42. Закона о ПДВ-у. Законом о ПДВ-у печат НИЈЕ прописан као обавезан елемент рачуна. Дакле, по основу рачуна издатог без печата свакако имате право на коришћење претходног пореза, наравно уз претпоставку да су испуњени горенаведени општи услови из члана 28. Закона о ПДВ-у.

3 Право на одбитак претходног пореза по рачуну за возило које је унесено као неновчани капитал приликом оснивања друштва

Питање: Један од оснивача предузећа је, као физичко лице, купио аутобус и унео га приликом оснивања друштва као неновчани капитал. Пошто на рачуну има исказан ПДВ, да ли друштво има право на одбитак ПДВ-а?

Одговор: За остварење права на одбитак претходног пореза неопходно је да буду испуњени материјални и формални услови из члана 28. Закона о ПДВ-у.

У описаном случају испуњен је материјални услов – претпостављамо да ће се аутобус користити у сврху обављања опорезиве делатности. Ипак, формални услов није испуњен јер рачун не гласи на обвезника ПДВ-а (друштво у који је основно средство унесено), него на физичко лице (оснивача друштва).

На основу наведеног, према нашем мишљењу, друштво – обвезник ПДВ-а нема право на одбитак

- пореска основица је набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара у моменту промета (то није историјска, тј. књиговодствена набавна цена, већ цена која важи у моменту испоруке);
- испоручилац нема обавезу издавања рачуна, али може то да уради.

Посматрано са аспекта ПДВ-а, испорука добара на име накнадног натуралног рабата има карактер промета без накнаде који је опорезив ПДВ-ом уколико је испоручилац имао право на одбитак претходног пореза у претходној фази промета (приликом набавке или производње тих добара). Према одредби члана 4. став 4. тачка 2) Закона о ПДВ-у, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки други промет добара (мисли се на поклањање добара), под условом да ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може да се одбије у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

Из Мишљења Министарства финансија број 413-00-102/2012-04 од 19. 6. 2012. године: „Поред тога напомињемо, **прометом без накнаде сматра се искључиво промет по основу којег обвезник ПДВ нема никакво потраживање**. С тим у вези, ако обвезник ПДВ декларише одређени промет као промет без накнаде и за тај промет изда рачун у којем, између осталог, искаже ПДВ обрачунат на основицу из члана 18. ст. 1. и 2. Закона, а по том основу има потраживање, тај рачун не сматра се рачуном који је издат у складу са Законом.”

Другим речима, ако је извршен опорезив промет добара и услуга, а испоручилац од примаоца **потражује износ обрачунатог ПДВ-а**, не ради се о промету без накнаде, већ о промету са накнадом,

па се основица за ПДВ утврђује према другачијим правилима. У том смислу, ако је продавац у рачуну обрачунао ПДВ према правилима која важе за промет без накнаде, **а потражује део укупне накнаде (у износу ПДВ-а), такав рачун сматра се неисправним, па купац нема право на одбитак претходног пореза**.

Ако продавац не потражује од купца **ништа** по основу натуралног рабата (у рачуну пише да је износ за плаћање нула динара), купац има право на одбитак претходног пореза.

7 Исправка одбитка претходног пореза за опрему која се извози

Питање: Да ли се врши исправка одбитка ПДВ-а на опрему која се извози, а набављена је 2018. године, при чему је приликом њене набавке коришћен одбитни ПДВ?

Одговор: У вези са постављеним питањем достављамо извод из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-414/2013-04 од 10. 4. 2014. године:

„Обвезник ПДВ-а који је набавио опрему за обављање делатности, у конкретном случају штампарску машину, и по том основу остварио право на одбитак претходног пореза, а који је пре истека рока од пет година извршио промет предметног добра који је ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза (**отпремање у иностранство**), **нема обавезу да изврши исправку одбитка претходног пореза** за опрему за вршење делатности, с обзиром на то да у овом случају нису престали услови за остваривање права на одбитак претходног пореза по основу набавке предметног добра.”

ПС

Електронско издање ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Незаобилазна помоћ у раду рачуновође

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената:

- прописе,
- судску праксу,
- службена мишљења надлежних министарстава,
- моделе уговора и обрасце из свих области,
- коментаре прописа.

Сва наведена документа међусобно су повезана.

За више информација и групе информација пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана за 2019. годину – подношење до 15. маја 2020. године

Годишњи порез на доходак грађана утврђује се и плаћа у складу са одредбама чл. 87, 88. и 89. Закона о порезу на доходак грађана. Крајњи рок за подношење пореске пријаве за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2019. годину јесте 15. мај 2020. године.

У овом тексту наведени су елементи утврђивања годишњег пореза на доходак грађана за 2019. годину, уз напомену да годишњи порез на доходак грађана за 2019. годину плаћају физичка лица која су у 2019. години остварила доходак већи од 2.729.304 динара.

1 Обвезници пореза

У погледу утврђивања годишњег пореза постоје две групе пореских обвезника. Према члану 87. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 86/2019 – даље: Закон), годишњи порез на доходак грађана **плаћају физичка лица** која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом, исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то:

- 1) резиденти за доходак остварен на територији Републике и у другој држави;**
- 2) нерезиденти за доходак остварен на територији Републике.**

1.1 Резиденти – обвезници пореза

Резидент Републике је, према одредбама члана 7. ст. 2. и 3. Закона, **физичко лице које испуњава један од следећих услова:**

- 1)** да на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса,
- 2)** да на територији Републике непрекидно или са прекидима борава сто осамдесет три или више дана у периоду од дванаест месеци, који почиње или се завршава у односној пореској години.

Наведени услови за стицање статуса резидента Републике прописани су алтернативно, што значи да је потребно да буде испуњен један од постављених услова да би одређено лице било резидент.

За одређивање боравка на територији Републике из наведене тачке 2) **пуним даном боравка** у Републици сматраће се и боравак у делу дана, у било ком

периоду између 00 и 24 часа, осим дела дана који физичко лице проведе у транзиту кроз Републику.

Закон у члану 7. даје и следећа одређења у вези са резидентом – обвезником годишњег пореза:

- 1)** физичко лице које у 2019. години није боравило на територији Републике и у њој не испуњава услов да се сматра пореским резидентом по основу тога што на територији Републике Србије има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, неће се сматрати резидентом Републике за 2019. пореску годину;
- 2)** физичко лице које није било резидент у години која претходи години доласка у Републику неће се сматрати резидентом за период пре дана када је први пут ушло на територију Републике, под условом да у периоду године који претходи дану првог уласка на територију Републике не испуњава услов да се сматра резидентом по основу тога што на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса;
- 3)** физичко лице које није резидент у години која следи након године у којој је оно коначно напустило Републику неће се сматрати резидентом за период године који следи након дана коначног напуштања територије Републике, под условом да у том периоду не може да се сматра резидентом Републике по основу тога што на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса;
- 4)** физичко лице које у моменту првог уласка на територију Републике зна да ће испунити предвиђене критеријуме (наведена два критеријума из члана 7. став 2. Закона) сматраће се резидентом почев од момента када је први пут ушло на територију Републике.

12 Казнене одредбе

Према члан 180. став 1. тачка 6) ЗПППА, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које није предузетник ако Пореској управи не поднесе или не поднесе у законском или додатном року пореску пријаву, или ако је поднесе непотписану, или у пријаву унесе не-

тачне податке, а не исправи их у прописаном року, или је поднесе без потребне документације и доказа од значаја за утврђивање пореза.

Порески обвезник – физичко лице које није предузетник – који не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењу Пореске управе, казниће се новчаном казном у износу од 50% утврђеног пореза, а не мање од 5.000 динара.

Попуњена пореска пријава на основу података из примера који је обрађен у чланку

3. Подаци о приходима који се опорезују

[illegible]

Право запосленог на одсуство са рада до три године живота детета

У време ванредног стања изазваног пандемијом и отежаних услова за обављање послова на радним местима многи запослени интересују се за услове одсуства са посла, али из једног специфичног разлога – због неге детета до три године старости. Према важећим прописима овакво одсуство запосленог са посла могуће је по два основа: по основу неге здравог детета у складу са Законом о раду, као и по основу неге болесног детета по Закону о здравственом осигурању. У овом чланку приказане су могућности остваривања права запослених по овим основама одсуства са посла.

1 Одсуство са рада док дете не наврши три године живота

Према члану 100. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005... и 113/2017 – даље: **Закон**) један од родитеља, усвојилац, хранитељ, односно старатељ има право да одсуствује са рада док дете не наврши три године живота.

У овом случају није реч о детету са здравственим тегобама, већ о здравом детету коме родитељи желе да посвете више пажње.

Према томе, један од родитеља или други стара-лац детета има право да користи одсуство са рада док дете не наврши три године живота, ако нема ко да се стара о њему. У случају када је мајка у рад-ном односу, обавезу да негује дете преузима отац детета, с обзиром на то да он може да се стара о њему ако не ради. Међутим, ако су оба родитеља запослена, један од њих ово право може да користи одмах по истеку породичног одсуства и одсуства ради неге новорођеног детета или касније (када дете наврши две године на пример, ако нема ко да се стара о њему).

Сагласно члану 100. Закона, могуће је да и усво-јилац, хранитељ, односно старатељ детета млађег од три године живота одсуствује са рада до три године живота детета, под условима и на начин утврђеним за једног од родитеља. Право на одсуство може да започне најраније на дан окончања породичног одсуства, односно одсуства ради неге детета, на пример после навршених једанаест месеци живота детета, али може и касније ако се родитељи одлуче на то. У сваком случају, право на одсуство по овом

члану Закона престаје на дан када дете наврши три године живота.

Пошто иза овог одсуства не стоје никакви здравствени разлози, у Закону је оно прописано без права на накнаду зараде, односно, према члану 100. став 2. Закона, за време одсуствовања са рада због чувања детета права и обавезе по основу рада мирују.

Реч је, дакле, о посебном виду неплаћеног одсуства током кога мирују права и обавезе по основу рада. Истина, у Закону је предвиђено да колективним уговором, правилником о раду или уговором о раду код послодавца запосленом могу да се уведу одређена права за време овог одсуства, па се послодавцу оставља да то предвиди својим општим актом.

1.1 Остваривање неплаћеног одсуства

Када запослени одлази на неплаћено одсуство по основу неге детета, послодавац подноси:

- 1) филијали пензијског и инвалидског осигурања:
 - а) образац М-1 – Пријава на осигурање, у којој се, поред других података, попуњава и редни број 13 – „Основ престанка осигурања”, у који се уноси „не-плаћено одсуство”,
 - б) решење о неплаћеном одсуству, које је послода-вац донео за запосленог;
- 2) филијали здравственог осигурања образац М-3, у коме се преко целе стране пише „неплаћено”.

Неплаћено одсуство, без обзира на дужину тра-јања, не рачуна се у стаж пензијског осигурања.

По оригиналном законском решењу родитељ или усвојилац не остварује право на накнаду за-

2.4 Усклађивање основа за накнаду зараде за време боловања

Сагласно чл. 91. и 92. Закона, када запослени примају накнаду зараде из средстава обавезног здравственог осигурања дуже од два календарска месеца, имају право на усклађивање основа за накнаду зараде, што се односи и на случај боловања због неге болесног детета до три године старости. Пошто у овом случају боловање од првог дана пада на терет Републичког Фонда, запослени има право на усклађивање после два календарска месеца укупноведеног времена на боловању (усклађени износ накнаде исплаћује се од 1. у трећем месецу непрекидног боловања). Ово усклађивање врши се помоћу стопе кретања просечне месечне зараде по запосленом на територији Републике Србије према

последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Коефицијент кретања просечне месечне зараде по запосленом у Републици – месец у односу на претходни месец – објављује Републички завод за статистику.

Усклађивање висине накнаде зараде за боловање због неге детета може да траје док дете не наврши три године старости, односно раније уколико престане потреба за негом овог детета. Наиме, треба имати у виду да ово боловање траје само док је дете болесно, а не аутоматски до три године старости детета. Дакле, поменуто боловање базира се на дознаци изабраног лекара и траје до отклањања узрока спречености за рад, у зависности од врсте обољења детета, а најдуже до навршења треће године живота детета.

ПС

Електронско издање **ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ**

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Измене Уредбе о буџетском рачуноводству које су ступиле на снагу 21. марта 2020. године

У овом тексту представљене су поједине одредбе Уредбе о буџетском рачуноводству, уз осврт на најновије измене објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 27/2020 од 13. 3. 2020, које су ступиле на снагу 21. 3. 2020. године (изузев одредби члана 16, које се односе на фактуру (рачун) као рачуноводствену исправу у електронском облику, које ће се примењивати почев од 1. јула 2021. године).

Увод

Уредба о буџетском рачуноводству (даље: Уредба) први пут је донета 2003. године („Сл. гласник РС” бр. 125/2003) на основу члана 62. став 1. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 9/2002 и 87/2002), а последњи пут промењена је 2006. године. Закон о буџетском систему, на основу којег је Уредба донета, престао је да важи 25. 7. 2009. године, када је на снагу ступио нови Закон о буџетском систему, који је и данас у примени („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – други закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019, Одлука УС РС – 33/2019, Решење УС РС – 48/2019 – даље: Закон). Сходно одредбама члана 106. став 2. Закона прописано је да одредбе старе уредбе, које нису у супротности са одредбама Закона, могу да се примењују до доношења новог подзаконског акта на основу овог закона, односно до уподобљавања одредби Уредбе Закону.

Највећи део актуелне измене односи се на усклађивање термина у Уредби са повезаним прописима, а првенствено са Законом о буџетском систему. Поред тога, размотрени су и називи институција које су промениле назив у међувремену (Републички фонд за здравствено осигурање уместо претходног термина „завод”), а брисане су и казнене одредбе.

1 Основне одредбе Уредбе о буџетском рачуноводству и најновије измене

1.1 Буџетско рачуноводство

Одредбама члана 1. ове уредбе прописано је да се Уредбом ближе уређује буџетско рачуноводство и систем главне књиге. **Најновијим изменама бри-**

сан је део текста одредбе који се позива на стари Закон о буџетском систему, који више није у примени.

Одредбе члана 1, којима се дефинише буџетско рачуноводство, нису мењане.

1.2 Обавезност примене Уредбе

Члан 2. прописује обавезу примене ове уредбе, а промењен је ради терминолошког уподобљавања, док је суштина одредбе остала непромењена, односно обавеза примене Уредбе односи се на буџет Републике Србије, буџете аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, затим на њихове директне и индиректне кориснике буџетских средстава (даље: корисници буџетских средстава), Републички фонд за здравствено осигурање, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Фонд за социјално осигурање војних осигураника и Националну службу за запошљавање (даље: организације за обавезно социјално осигурање), као и на кориснике средстава Републичког фонда за здравствено осигурање.

Члан 3. је промењен само терминолошки ради усаглашавања са Законом о буџетском систему. Након измене, члан 3. прописује да су корисници буџетских средстава и организације за обавезно социјално осигурање, као и корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање, дужни да вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја врше у складу са овом уредбом и другим прописима којима се уређује наведена област.

1.3 Дефиниције

Чланом 4. прописано је значење термина који се користе у Уредби. Поред осталих значајних питања, дефинисана је готовинска и обрачунска основа.

Пример: Закључна књижења

Кonto: Потраживање од купаца

Датум	Број НЗК	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује
18. 3. 2019.	039	По фактури бр. 345/2019	204.500	
25. 6. 2019.	139	Извод УТ од 25. 6. 2019.		200.000
31. 12. 2019.		Салдо за изравнање		4.500
		Свега:	204.500	204.500
Потпис овлашћених лица				

Кonto: Обавезе према добављачима

Датум	Број НЗК	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује
25. 1. 2019.	013	По фактури бр. 12/2019		120.000
12. 3. 2019.	056	Извод УТ од 12. 3. 2019.	100.000	
31. 12. 2019.		Салдо за изравнање	20.000	
		Свега:	120.000	120.000
Потпис овлашћених лица				

Рокови за чување рачуноводствених исправа и пословних књига прописани су одредбама члана 17. став 4. Рачуноводствене исправе и пословне књиге чувају се у пословним просторијама корисника буџетских средстава и организација обавезног социјалног осигурања, као и корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање, и то на:

- 1) 50 година – финансијски извештаји,
- 2) 10 година – дневник, главне књиге, помоћне књиге и евиденције,
- 3) 5 година – изворна документација и пратећа документација,
- 4) трајно – евиденције о зарадама.

Финансијски извештаји, пословне књиге и рачуноводствене исправе чувају се у оригиналу или другом облику архивирања, у складу са законом.

Време чувања почиње да се рачуна од последњег дана буџетске године на коју се рачуноводствене исправе и пословне књиге односе.

1.9 Казнене одредбе

Чланом 20. Уредбе биле су прописане новчане казне и прекршајна одговорност лица у финансијској служби корисника буџетских средстава за непоштовање одредби ове уредбе.

Брисање казnenих одредби из Уредбе одговорна лица у рачуноводству не ослобађа од одговорности, имајући у виду да је одредбама члана 18. Закона о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16 – Одлука УС) прописана одговорност физичког лица за прекршај, који може да му се припише у кривицу зато што је било урачунљиво и учинило прекршај са умишљајем или из нехата, а било је свесно или је било дужно и могло да буде свесно да је такав поступак забрањен. Поменуте одредбе примењују се и на одговорна лица у државном органу, органу територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, ако овим законом није другачије одређено. ПС

ИНГ-ПРО

Билансна равнотежа конта нефинансијске имовине, дугорочне финансијске имовине и капитала

Према прописима буџетског рачуноводства у Републици Србији, када је реч о евидентирању пословних промена у вези са нефинансијском и финансијском имовином и капиталом, неопходно је водити рачуна о књиговодственој равнотежи како између конта нефинансијске имовине и капитала тако и између конта финансијске имовине и капитала. Да ли је реч о књиговодственој равнотежи свих конта нефинансијске и финансијске имовине или само неких конта са капиталом, опширније о томе у наставку текста.

Увод

По нашем мишљењу важно је имати у виду да се придржавањем принципа равнотеже између конта нефинансијске имовине, као и финансијске имовине и капитала, онемогућава или, боље речено, спречава било какво стицање нефинансијске или финансијске имовине, ако за то не постоје обезбеђени извори из којих имовина може да се стиче.

Из угла Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003, 12/2006 и 27/2020 – даље: **Уредба**) потребно је имати у виду одредбу члана 4. тачка 3), којом је дефинисана готовинска основа (начело рачуноводственог обухватања прихода и расхода у тренутку наплате, односно плаћања). Готовинска основа у том смислу јесте „основа за вођење буџетског рачуноводства, по којој се трансакције и остали догађаји признају у моменту пријема односно исплате средстава, као што је дефинисано готовинском основом Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор у делу који се односи на готовинску основу”. Дакле, готовинска основа подразумева и евидентирање издатака за набавку нефинансијске имовине на контима класе 500000 – *Издаци за нефинансијску имовину*. Напомињемо да се прилив и одлив новчаних средстава утврђује на готовинској основи рачуноводства, па се, сходно томе, примењује приликом израде Закона о буџету, одлука локалних власти о буџету и организација за обавезно социјално осигурање, а рачуна се у укупни износ издатака за нефинансијску имовину, па самим тим и у резултат пословања. Успут треба напоменути да се приликом израде финансијских планова корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно

социјално осигурање, као и при доношењу Закона о буџету Републике Србије и одлука о буџету локалних власти **не врши евидентирање нефинансијске имовине и дугорочне финансијске имовине**. То би заправо значило састављање „планског биланса стања”. Међутим, сви наведени документи, од финансијских планова корисника буџетских средстава до израде Закона о буџету, представљају у суштини „плански биланс прихода и примања, расхода и издатака за нефинансијску имовину”. Дакле, у наведеним документима евидентирају се планирани приходи (класа 700000) и примања (класа 800000) и текући расходи (класа 400000) и издаци за нефинансијску имовину (класа 500000).

Такође треба имати у виду да је, према члану 5. став 6. Уредбе, регулисано да корисници буџетских средстава (даље: КБС) и организације за обавезно социјално осигурање, као и корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање, могу да воде рачуноводствене евиденције **и према об-
рачунској основи за потребе интерног извештавања**, под условом да се финансијски извештаји израђују на готовинској основи ради консолидованог извештавања.

Сходно члану 12. ст. 1. Уредбе, директни и индиректни корисници буџетских средстава који финансијско пословање **обављају преко својих подрачуна воде главну књигу и израђују финансијске извештаје** прописане правилником којим се уређује припрема, састављање и подношење финансијских извештаја корисника буџетских средстава, организација за обавезно социјално осигурање, корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање и буџетских фондова.

ви и истовремено повећање другог конта у пасиви. На пример, распоред вишка прихода и примања на крају године вршен је тако да конто 321121 дугује, што значи да се смањује, а одобрава се конто 311712 – *Пренетиа неуишошена средсџва за ђоседне намене*, што значи да се повећава.

Чињеница је да извесну потешкоћу ствара то што није дефинисана садржина многих конта, па то изазива одређене дилеме и долази до могућности стварања грешака које ће нарушити билансну равнотежу између нефинансијске и финансијске имовине, с једне, и капитала, с друге стране. На пример, у члану 13. Правилника о Контном плану прописано је да синтетички конто 311400 – *Финансијска имовина* „садржи аналитички конто на којем се књижи финансијска имовина”. Поставља се питање да ли је то дугорочна или краткорочна финансијска имовина. Тек када се погледа одредба из члана 11. Правилника о Контном плану, која прописује садржину групе 111000 – *Дујорочна домаћа финансијска имовина*, може да се закључи да у групи 310000 – *Капџтал* субаналитички конто 311411 – *Дујорочна домаћа финансијска имовина* представља билансну равнотежу између дугорочне домаће финансијске имовине и извора те имовине у капиталу који је

извор за дугорочну домаћу финансијску имовину. Због тога сматрамо да је и синтетички конто 311400 требало да носи назив „Дугорочна финансијска имовина”, а не само „Финансијска имовина”.

Поред свега, недоумица се јавља и у вези са синтетичким контом 311500 – *Извори новчаних средсџава*. Сматрамо да би било прецизније да се овај синтетички конто назива „Краткорочни извори новчаних средстава”. Као што се могло видети, извори капитала који се формирају у корист одговарајућих конта синтетичког конта 311500 – *Извори новчаних средсџава* јесу оне ситуације када дође до прилива новчаних средстава остварених продајом финансијске имовине, примањима од отплате датих кредита, примањима од продаје стране валуте и осталих извора новчаних средстава.

Иако је овде било речи о билансној равнотежи конта нефинансијске имовине, као и дугорочне финансијске имовине са одговарајућим контима у капиталу, може се закључити да заправо и код финансијске имовине (дугорочне и краткорочне) треба да буде успостављена књиговодствена равнотежа са одговарајућим синтетичким контима 311400 – *Финансијска имовина* и 311500 – *Извори новчаних средсџава*.

ПС

Календар пореских и других обавеза за мај 2020. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића, на последњи дан у месецу	1. 4 – 30. 4. 2020.	10. 5. 2020.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 4 – 30. 4. 2020.	10. 5. 2020.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 4 – 30. 4. 2020.	15. 5. 2020.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 5 – 30. 4. 2020. 1. 5 – 15. 5. 2020.	15. 5. 2020. 31. 5. 2020.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 4 – 30. 4. 2020.	најраније 20. 5. 2020.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 4 – 30. 4. 2020.	најраније 20. 5. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 4 – 30. 4. 2020.	најраније 20. 5. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 4 – 30. 4. 2020.	15. 5. 2020.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом Правилник о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе			
Ојис	Период	Рок	Основ
Подношење обрасца ИОСУ – Извештај послодавца о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом. Уплата обавезе за претходни месец.	1. 4 – 30. 4. 2020.	5. 5. 2020.	Обавеза послодавца да Пореској управи достави Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – образац ИОСИ, електронским путем преко портала Пореске управе или попуњавањем обрасца у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе

Закон о порезу на премије неживотних осигурања Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања				
Ојис	Период	Рок	Основ	Ојис
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотног осигурања	1. 4 – 30. 4. 2020.	10. 5. 2020.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању.

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Ојис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 4 – 30. 4. 2020.	Пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезима на имовину			
Ојис	Период	Рок	Основ
Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе	април–јун 2020.	15. 5. 2020.	Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари, право закупа, односно коришћења стана или куће за становање, конституисано у корист физичког лица, право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта, право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина, државина непокретности на којој имаоца права својине није познат или није одређен, државина непокретности у јавној својини без правног основа, државина и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; ауџенџично тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок исиче кад проишкне први наредни радни дан.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА